

WOJEWODA MAZOWIECKI

WPS-I.431.1.6.2016.RS

Warszawa, 21 czerwca 2016 r.

**Pani
Irena Dziarska
Kierownik
Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
w Zabrodziu**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 127 ust. 1 w związku z art. 22 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 163, z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61 poz. 543 z późn. zm.), inspektorzy Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie przeprowadzili w dniach od 19 – 24 maja 2016 roku kontrolę problemową w kierowanym przez Panią Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Zabrodziu.

Przedmiotem kontroli był stan zatrudnienia i kwalifikacje kadry zatrudnionej w ośrodku pomocy społecznej, jakość świadczonej pracy socjalnej oraz wykorzystanie kontraktu socjalnego jako narzędzia aktywizującego świadczeniobiorców ze szczególnym uwzględnieniem środowisk objętych wyłącznie tą formą pomocy. Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2015 roku do dnia kontroli.

W związku z kontrolą, której szczegółowe wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli, podpisanym przez Panią bez zastrzeżeń w dniu 24.05.2016 r., przekazuję Pani niniejsze wystąpienie pokontrolne.

W czasie trwania kontroli w Ośrodku pracownicy socjalni zatrudnieni byli (w przeliczeniu na etaty) w liczbie 3 etatów, z czego w okresie podlegającym kontroli tj. od 01.01.2015r. do dnia kontroli wyłącznie 2 pracowników socjalnych faktycznie wykonywało obowiązki terenowych pracowników socjalnych, natomiast 1 z pracowników nie wykonywał pracy socjalnej w rejonie opiekuńczym. Podczas kontroli ustalono, że teren Gminy Zabrodzie zamieszkuje 5 838 mieszkańców. Na jeden etat terenowego pracownika socjalnego przypada więc ponad 2000 mieszkańców Gminy i średnio 86 środowisk objętych pomocą.

Zespół kontrolny dokonał analizy akt osobowych wszystkich pracowników socjalnych oraz Kierownika Ośrodka. W czasie kontroli stwierdzono, że osoba kierująca Ośrodkiem spełnia wymagania dotyczące wykształcenia i doświadczenia zawodowego, określone w art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca o pomocy społecznej. Kierownik posiada wymagany ustawowo staż pracy w pomocy społecznej, wykształcenie wyższe oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej.

Skontrolowani pracownicy zatrudnieni na stanowiskach pracowników socjalnych posiadają uprawnienia do wykonywania zawodu na podstawie art. 156 ust. 1, art. 156 ust. 3a oraz art. 116 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej. Zatrudnienie pracowników socjalnych na zajmowanych stanowiskach odpowiada wymaganiom wskazanym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2014r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2014r. poz. 1789).

W trakcie kontroli Kierownik Ośrodka przedstawiła *Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016 – 2025* wprowadzoną uchwałą Nr XIX/105/2016 Rady Gminy Zabrodzie z dnia 28 kwietnia 2016r. W Strategii wskazano 4 cele strategiczne, a każdemu z nich przypisano cele operacyjne, zaś celom tym planowane kierunki działań, wykonawców i budżet. W Strategii określono harmonogram wdrażania poszczególnych celów operacyjnych. Wskazano gminne programy, w oparciu o które będzie ona realizowana. Przewidziano szczegółowy monitoring i ewaluację Strategii, określono wskaźniki ewaluacyjne, sporządzenie raportu pisemnego podsumowującego realizację określonych zadań.

Praca socjalna jest działalnością zawodową mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

W zakresie dokumentowania pracy socjalnej zauważyć należy, iż była ona wpisywana w aktach osób korzystających z pomocy i wsparcia Ośrodka. Wybrana próba pokazała, iż w zdecydowanej większości przypadków pracownicy socjalni odnotowywali działania z zakresu pracy socjalnej, jednakże zapisy były dość ogólne, powtarzające się i mało zindywidualizowane.

Na potrzeby kontroli Kierownik jednostki przedłożyła zeszyt pracy socjalnej, w którym pracownicy socjalni zapisują działania podejmowane w ramach realizacji pracy socjalnej z rodzinami, które nie korzystają z innych form wsparcia (materialnego).

Zgodnie z art. 45 ustawy o pomocy społecznej w celu wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej, zawodowej lub przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu pracownik socjalny zatrudniony w ośrodku pomocy społecznej może zawrzeć kontrakt socjalny z osobami korzystającymi z pomocy.

Zespół inspektorów ustalił, iż w sprawozdaniu MPiPS za 2015r. GOPS w Zabrodziu wykazał zawarcie wyłącznie 1 kontraktu socjalnego. W trakcie kontroli Kierownik jednostki wyjaśniła ponadto, iż w 2016r. został sporządzony również 1 kontrakt socjalny.

W ocenie zespołu kontrolującego jakość skontrolowanych kontraktów socjalnych nie budzi większych zastrzeżeń. Jednak zauważyć należy, iż w co najmniej w kilku poddanych analizie środowiskach, pracownik socjalny mógł również skorzystać z tego narzędzia np. w przypadku osób bezrobotnych.

Oceniając pozytywnie z nieprawidłowościami realizację zadania, stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Ośrodek na dzień kontroli nie spełniał ustawowego wymogu zatrudnienia wskazanego art. 110 ust. 11 i 12 ustawy o pomocy społecznej, tj. jeden pracownik socjalny na 2 tysiące mieszkańców lub 50 środowisk na 1 pracownika socjalnego i nie mniej niż 3 pracowników socjalnych zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy.
2. Pracownicy socjalni nie odnotowywali w sposób właściwy działań z zakresu pracy socjalnej lub w wywiadach znajdowały się zapisy, których nie można uznać za pracę socjalną (np.: *odwiedziny, rozmowa*), bądź nie dawały one żadnego obrazu tej pracy (np.: *poradnictwo*), co narusza zapisy rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 czerwca 2012 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2012 r. poz. 712) oraz art.17 ust.1 pkt. 10 i art. 119 ust. 1 pkt. 1 ustawy o pomocy społecznej.
3. Pracownicy socjalni praktycznie nie korzystali z kontraktu socjalnego jako narzędzia aktywizującego klientów do dokonywania działań mających na celu przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych.

Za stwierdzone nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Kierownik kontrolowanej jednostki.

W celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości zwracam się do Pani Kierownik **o realizację następujących zaleceń pokontrolnych:**

1. Podjąć działania w celu zapewnienia prawidłowej organizacji pracy Ośrodka poprzez zatrudnienie pracowników socjalnych zgodnie z normami określonymi w art. 110 ust. 11 i ust. 12 ustawy o pomocy społecznej.
2. Zwiększyć nadzór nad dokumentowaniem prowadzonej pracy socjalnej, która jest jednym z podstawowych obowiązków pracownika socjalnego – art. 119 ust.1 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej.

3. Wykorzystywać w większym zakresie dostępne narzędzia realizacji pracy socjalnej w formie kontraktu socjalnego np. w przypadku osób bezrobotnych.

Zalecam również wprowadzenie obowiązku numerowania kolejnych dokumentów w każdym prowadzonym postępowaniu administracyjnym, co wynika z powszechnie stosowanej praktyki prowadzenia postępowania administracyjnego.

Pouczenie:

Zgodnie z art. 128 ust.2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia.

W przypadku nie zgłoszenia lub nieuwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę Mazowieckiego należy **w terminie 30 dni powiadomić o sposobie realizacji zaleceń Wydział Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego**, a w przypadku ich uwzględnienia należy mieć na uwadze zmiany wynikające z powyższego faktu.

Ponadto informuję, że zgodnie z przepisem art. 130 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej *kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych podlega karze pieniężnej w wysokości od 200 do 6 000 zł.*

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Wiesława Kacperek-Biegańska

Dyrektor

Wydziału Polityki Społecznej